

som henholdsvis den højtærede Finansminister, som jeg maa antage taler saavel paa Regeringens som paa Partiet Venstres Vegne, og som det ærede Medlem Hr. Rode har med Hensyn til den direkte Beskatning og dens Højde, er overmaade forskellig.

Ud fra disse Betragtninger maa jeg hævde, at vel er Vanskelighederne for et Samarbejde mellem Venstre og de Konservative for Tiden — men ogsaa kun for Tiden — store, men jeg kan ikke se rettere end, at der maa gaas ikke saa ganske et lille Stykke fra det radikale Partis Side, før der bliver virkelig Mulighed for et politisk Samarbejde mellem de to Venstrepartier.

Saa bliver Spørgsmaalet, om der er Mulighed for Samarbejde mellem Radikale og Socialdemokrater. Jeg har allerede sagt, at saa vidt vi overhovedet i Politik kan lægge nogen Vægt paa det følelsesmæssigt betonedede, tør jeg paastaa, at Sandsynligheden for et Samarbejde i den allernærmeste Fremtid der ikke er særdeles stor. Nu lægger jeg ikke i Politik alt for megen Vægt paa det følelsesmæssige, men nogen Vægt derpaa kan man dog lægge. Men saa vist som jeg tror, at Partiet Det radikale Venstre lige godt i hele sin Synsmaade er paa Vandrang hen imod Venstre, kan det jo ikke være andet end, at dette realpolitisk maa betyde, at de fjerner sig fra Socialdemokraterne.

Altsaa, jeg maa hævde, at en Partikonstellation som parlamentarisk Basis efter min Opfattelse ikke kan skabes ved Samarbejde mellem andre Partier paa et mere politisk fælles Grundlag end det Samarbejde, der efter min Mening retteligen burde kunne etableres mellem Venstre og de Konservative. Men heroverfor gentager jeg: Dermed være ingenlunde sagt, at dette Samarbejde ikke har sine betydelige Vanskeligheder, og det har disse Vanskeligheder, det ved vi jo alle, i Stillingen til Erhvervskrisen.

Ser vi da paa denne, og ser vi paa de forskellige politiske Partiers Stilling til den — jeg skal ikke gøre det meget langt —, tror jeg, alle vil vide eller alle udenfor de Radikales Kreds vil erkende, at af de Radikale er der intet at vente, som praktisk kan gennemføres til Forbedring af den erhvervmæssige Situation. Ulige interessanter er det unægtelig at betragte Socialdemokratiet i dette Forhold. Jeg har paa intet Tidspunkt villet benægte, at Socialdemokratiet efter sin Overbevisning virkelig har villet gøre en hel Del til Afhjælpning af den Krise, hvori vi befinder os. Det har jeg ikke paa noget Tidspunkt villet benægte, og det synes jeg heller ikke man med nogen Rime-

lighed har kunnet finde Grund til. Men indtil for ganske nylig har vi jo fra konservativ Side staaende overfor socialdemokratiske Forslag maattet hævde: Ja, dette og hint anser I for godt; vi tror ikke derpaa; skal der være Mulighed for et Samarbejde imellem os, maa vi ønske, at I byder paa noget af det, som vi nu en Gang synes om. Og jeg synes ikke, det kan nægtes at vi i de allersidste Dage i hvert Fald til en vis Grad, har faaet serveret noget, som egentlig smager os helt godt, nemlig Ændringsforslagene til vore Kriseforslag, hvori Socialdemokratiet efter min Opfattelse faktisk indtager det Standpunkt, at Told er ikke under alle Livets Forhold fordømmelig.

Alene dette Skridt henad Toldvejen, om man saa maa kalde det, betyder efter min Opfattelse ikke saa helt lidt endda. Vi ved jo, at Socialdemokratiet er et Parti, hvor der holdes Trit og Retning, og vi ved, at naar Partiet har udtalt sig om en saadan Sag, betyder det for saa vidt ikke stort, at en eller anden ved Valget i December 1926 har udtalt sig nok saa meget mod enhver Form for Toldbeskyttelse, for vi ved, at han saavel som hele Resten vil marchere op med sit Votum, til den ene eller den anden Side, naar Afgørelsen skal træffes. Jeg maa erkende, at det maa være dejligt for en Hærfører at kunne manøvrere med en saadan Hær, men det er jo nu en Gang ikke alle Partihærførere givet. Men altsaa, det er i høj Grad en Realitet, at Socialdemokratiet her er gaaet ind for denne Opfattelse, men hvad der for mig ved Siden af det reelle Forhold næsten har endnu større Interesse, er, at Socialdemokratiet ikke alene gaar ind for, at Told ikke under alle Forhold er fordømmelig, men med hele den Styrke, de raader over, med deres 500 000 Vælgere, som, jeg kunde jo næsten fristes til at sige: forhaabentlig ikke bliver formindsket ved det kommende Valg, med den Styrke, der ligger i dette Forhold, gaar de tillige ind for, at det at anvende Told ikke betyder, at Varerne bliver dyrere.

Ja, Socialdemokratiet gaar faktisk et Skridt videre, og der er jeg jo ikke sikker paa, at jeg kan følge det; det maa jeg erkende; naar jeg stod overfor det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen under Valgkampagnen i December 1926, havde jeg undertiden lidt svært ved at følge ham i hans Begejstring for Told. Og ligesom det gik der, maa jeg nu sige, at jeg har for saa vidt lidt svært ved rigtig at kunne tro paa, at Told næsten sikkert, brugt paa rette Maade, vil virke vareforbilligende. Det er, synes jeg, næsten for meget forlangt, og saa meget forlanger